Ajuntament de Vic

Vic, ciutat a la mesura humana

MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL POUM DE VIC

MP04. DIVERSOS AJUSTOS I CORRECCIONS EN LA NORMATIVA I EN LA DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

3.2. Catàleg de béns protegits del municipi

ELISENDA FORADADA VILARRASA

Elisenda Foradada Vilarrasa, cap de planejament Ajuntament de Vic
2026.02.12 10:10:13 +01'00'
11.0.7

Índex

1. MODIFICACIÓ DE LA FITXA *C 000 001. CREIXEMENTS ITINERANTS* DEL CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS 2

2. MODIFICACIÓ DE LA FITXA *D 000 001. EIXAMPLE MORATÓ* DEL CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS..... 3

3. MODIFICACIÓ DE LA FITXA *H 000 001. CENTRE DE LA GUIXA* DEL CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS..... 4

4. MODIFICACIÓ DEL PLÀNOL *CO.03. CRITERIS COMPOSITIUS* DEL CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS 5

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DEL MUNICIPI MODIFICAT

La modificació puntual suposa l'ajust de diverses fitxes i plànols del Catàleg de béns a protegir del municipi.

1. Modificació de la Fitxa *C 000 001. Creixements itinerants* del Catàleg de béns protegits

Es modifica la fitxa C 000 001, del Conjunt històric urbanístic dels Creixements itinerants, que passa a tenir el següent redactat:

Denominació: **CREIXEMENTS ITINERANTS**

Codi de classificació: **C 000 001**

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	Carrer de Gurb, de Sant Francesc, de Sant Pere, de Santa Joaquima de Vedruna, del Remei i de Manlleu.	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X=438494 Y=4642357	Plànol:	O-09.9
Altres noms:	Dits, creixement estrellat.	Superfície:	94.766m²
Núm. plantes.	Varis	Sostre teòric:	Segons normativa

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Conjunt històric urbanístic
Categoria:	BCIL
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent:	POUM
Classificació:	SUC (urbà consolidat)
Qualificació:	R2c

CONTEXT URBÀ:

Creixement Lineal o itinerant: Creixement habitual del segles XVII i XVIII i que es produïa al llarg dels camins que sortien de les portes principals de les muralles, consolidant-se com a dits. Les construccions eren entre mitgeres, deixant els patis o els horts darrere. La trama de carrers amb aquest origen no tenien una amplada fixa ni un traçat completament rectilini.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

CREIXEMENTS ITINERANTS C 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT: Subcodi: C 03

Estil:	Gòtic i Barroc	Ús originari:	Varis
Època:	s. XVII-XVIII	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XVII-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars
Autor/arquitecte:	Arquitectura popular	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

És un creixement que trobem al seu origen sobre camins antics que arribaven a la població, dels que els edificis es disposaven a ells amb parets mitgeres i integrant al conjunt masies i als edificis que ja s'hi trobaven. Al principi van aparèixer com a petits ravals en que el focus d'atracció eren edificis religiosos.
La construcció de les muralles de la ciutat, tan la de Pere III com la de Joan d'Àustria, condicionen les característiques i l'evolució d'aquests creixements. En els dos casos va implicar l'enderrocament de gran part d'edificis fora muralles entre elles aquests ravals. I per tant, són creixement que s'han reconstruït més d'una vegada, i segurament és en aquesta reconstrucció que canvia la tipologia de ravals a creixements lineals o itinerants La persistència en el lloc està molt arrelada.

Les característiques d'aquests creixements són parcel·lacions normalment de façanes de 4,5m, amb edificacions de planta baixa i dos pisos. La façana tenia proporcions verticals igual que les seves obertures que es solien disposar sobre un sol eix de composició, en el que es situava el portal principal a planta baixa, una finestra o balcó a la planta pis, i finalment una finestra més petita a la planta segona. La coberta era inclinada a dues aigües amb barbacana de colls de fusta i baixants vistos.
L'evolució de la ciutat, juntament amb el creixement de les Rambles després de la desafectació de les muralles, fa que s'introdueixin modificacions sobre aquestes característiques inicials. Aquestes incorporacions són les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) que tenien una parcel·lació més grossa, i també la intervenció dels mestres d'obres, arquitectes i artesans que dotava de característiques diferents la façana, amb simetries, textures, acabats i baranes o balcons més rics, abandonant la humilitat i la austeritat original.
L'altre característica és la transformació de cada finca, introduint nous pisos, amb galeries refoses, o modificacions arrel d'ordenances temporals que no acceptaven les barbacanes i que donen lloc a tota la ciutat les cornises treballades de pedra i els terrats
És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins el segles XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	**s. XI:**	Es construeix el pont de Queralt, aproximadament sobre l'antiga via romana, i possibilita més endavant el creixement de Sant Francesc.
	s. XIII:	Es desenvolupa el creixement de Sant Francesc, que, a més de ser el primer, arriba a ser un dels importants de fora muralles. I també s'inicien els de Sant Pere, Manlleu i Gurb.
	1206	Construcció de l'església de Sant Bartomeu al començament del carrer de Sant Francesc, que impulsa el creixement.
	1217	Es funda l'hospital d'en Cloquer, annex a l'església de Sant Bartomeu, per Arnau de Cloquer
	1225	Els franciscans (framenors) s'estableixen a prop del carrer Sant Francesc.
	1235	S'estableix l'ordre de la Mercè al carrer Sant Pere, que s'hi estarà fins a traslladar-se a les Hortes de Letrans.
	1254	Els mercedaris s'estableixen en dues cases del carrer de Sant Pere i hi construeixen un oratori.
	1270	Els framenors construeixen un convent i una església al carrer Sant Francesc.
	1274	Jaume I ordena l'entrada a la ciutat, des de Barcelona, pel carrer Sant Pere.
	1289	Es construeix el pont Pedrís, a l'inici del carrer Sant Pere.
	s. XIV:	A la primera meitat de segle el creixement de la ciutat es nota en els establiments de Sant Pere i Sant Francesc, impulsats i consolidats per l'establiment i les construccions de les ordres religioses. Al igual que passa a finals de segle amb els actuals carrer Manlleu i Santa Joaquima
	1306	S'edifica el convent i l'església de les monges Agustines al lloc actual de l'església dels Trinitaris al carrer Sant Pere.
	1317	S'edifica el claustre del convent dels framenors al carrer Sant Francesc.

1324	Comença la construcció del pont del Remei en substitució del pont Pedrís, on es posa una creu de terme i un oratori el 1373.
1348	Arriba la pesta negra a la ciutat Es funda l'hospital de la Santa Creu amb la construcció de dues cases al carrer Sant Pere.
1365	S'enderroca el monestir de la Mercè i altres edificacions properes a la muralla en motiu de la renovació de les Muralles, s'ordena que es deixi un corredor de disset pams d'amplada que aïlli les cases interiors de les muralles, i també s'enderroquen totes les cases de l'exterior fins a una distància de vint canes a l'altra banda del fossar, que aquest ja havia de tenir una amplada de quaranta pams.
1368	Comença la reconstrucció de la muralla per ordre de Pere III, deixant a fora els creixement itinerants.
1383	Comença la construcció del convent i l'església de les monges Clarisses (Santa Clara Vella) pel mestre Pere Aguilar, fet que provoca el creixement dels actuals carrer Manlleu i Santa Joaquima.
1397	Arriba una altra pesta negra a la ciutat
s. XV:	Durant aquest segle el creixement de la ciutat continua molt estancat, i són els carrers de la part nord que arrel de les construccions de ordres religioses, es revitalitzen i es consoliden.
1415	S'acaba el monestir de les monges clarisses (Santa Clara Vella)
1418	Comença la construcció de l'església gòtica dels carmelitans al carrer de Gurb
s. XVI:	L'estancament demogràfic segueix igual, tot hi així, són les construccions dels edificis religiosos que marquen les expectatives de creixement, que de nou es situen a la part nord de la ciutat.
1507	S'acaba l'església gòtica dels carmelitans del carrer de Gurb
1510	Francesc Vaixeras cobreix l'església de l'Àngel Custodi, situat al final de l'actual carrer Santa Joaquima
1518	El mestre d'obres Antoni Valls, edifica el cloquer de l'església dels carmelitans descalços del carrer de Gurb
1538	Comença l'edificació de l'hospital de la Santa Creu, a la situació actual del principi del carrer Sant Pere
1554	S'amplia el petit oratori del cap del pont del Remei i es transforma la capella
1578	El mestre Guillem Domènec construeix el claustre i el convent dels carmelitans descalços del carrer de Gurb
1590	Es posa la primera pedra del nou monestir de Santa Clara Nova, al principi de l'actual carrer Manlleu
s. XVII:	Sembla que la ciutat creixia lentament a partir de la situació de noves localitzacions religioses, quan aquesta es veu estroncada a mitjans de segle pel Pla de Fortificació de Joan d'Àustria amb motiu de la guerra dels Segadors. Això va suposar l'enderroc de gairebé de tots els creixements de fora de la ciutat.
Inicis de segle	Els framenors estableixen una infermeria i un hospici a la capella del cap del pont del Remei
1608	Els caputxins s'estableixen a l'església de l'Àngel Custodi
1617	L'aiguat enderroca més de 50 cases del creixement del raval de Sant Francesc
1630	En el carrer Sant Pere s'edifica una petita església dedicada a la Mare de Déu de Montserrat
1642	En una casa del final del carrer Manlleu, al davant del lloc ocupat pel col·legi de Sant Miquel, s'hi instal·len els carmelitans descalços.
1655	**Pla de Fortificació Joan d'Àustria amb l'enderroc de més de 485 edificis de fora les muralles existents. Gairebé van desaparèixer els creixements itinerants i gran part dels grans edificis religiosos que els acompanyaven.**
1656	Un cop enderrocats els creixements s'abandona el pla i la construcció dels baluards
1661	Es comença a construir el nou convent i església dels carmelitans calçats en un solar nou al principi del carrer de Gurb
1694	**Les muralles queden desafectades i a partir d'aquest moment el creixement itinerant que generava arrel de les portes de les muralles començarà a perdre pes.**
1696	Es comença el convent dels Trinitaris al mateix lloc actual del carrer Sant Pere
s. XVIII i s. XIX	Es produeix una època de gran esplendor per la ciutat, tan a nivell econòmic com demogràfic, amb un gran creixement fora muralles utilitzant altres formes de creixement, les Rambles, els Eixamples

1743	Comença la construcció de l'església dels franciscans del Remei, al mateix lloc que l'actual i en substitució de la capella primitiva situada tocant el pont.
Entre 1775 i 1793	Desapareixen els portals de la ciutat i les seves capelles: el 1775, el de Santa Eulàlia (c/ Santa Joaquima), el 1779 el de Malloles (c/ Sant Pere) i el 1772 el de Manlleu
1838	És enderrocat l'antic hospital de Sant Bartomeu del carrer Sant Francesc
1863	Hi ha l'aiguat de la riera, que provoca 33 morts, 33 cases enderrocades i 58 cases en estat ruïnós dels carrers del Remei, Soledat, Adoberies i sobretot de Sant Francesc

Context històric de la ciutat:

El desenvolupament d'aquest creixement és tan extens en el temps, que el seu context dependrà bàsicament del moment que estigui vivint la ciutat. Així són espais que quan la ciutat estigui en situació d'expansió econòmica i augment demogràfic, es veuran intensament utilitzats, i en canvi, amb les pestes, les guerres o plans de fortificació, es veuran intensament afectats, aturant el seu creixement o fins i tot enderrocant les edificacions existents.

Valor sociocultural:

Està associat a creixements espontanis al llarg d'un camí ral, d'estatus molt humils en el que el seu punt d'atracció sol està relacionat amb els emplaçaments de les ordres religioses.
Són creixement que el carrer està molt associat a ser utilitzat

Carrer Manlleu i Sant Pere. Font: Col·lecció Riborgent del l'Arxiu Comarcal d'Osona

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:

És un element generador en la formació del desenvolupament històric de la ciutat, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà, manté molts valors d'autenticitat, té un alt valor simbòlic i identitari del municipi, és testimoni de molts fets històrics i de diferents formes d'habitar.

Elements:

Veure les fitxes particulars de cada element.

CREIXEMENTS ITINERANTS C 000 001

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau2):

Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històrico-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.
Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat**. Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució**. Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució**. És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació**. Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica).

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històrico-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- Façana carrer: És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
- Façana interior: És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.
Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:

a. Parcel·la < 4,80m. Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
b. 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
c. Parcel·la ≥8m. Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat). Quan en el front de la parcel·la, el carrer tingui una amplada inferior a 5,20 m, l'obertura principal es podrà ampliar, fins una amplada de 2,80m, complint en tot cas les separacions mínimes a mitgera i a resta d'obertures que estableixen els apartats anteriors, sempre que es justifiqui la necessitat i que l'obertura realitzada no provoqui la desaparició d'elements amb valor artístic, arquitectònic o històric característics del conjunt. Aquesta actuació restarà limitada a una obertura per finca o per cada conjunt de finques que comparteixin nucli d'accés i comunicacions.

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: CO.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural: Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- Coberta inclinada: el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.
  - Ràfec inclinat estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebigat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec pot anar de 60cm a 1m.

  - Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.

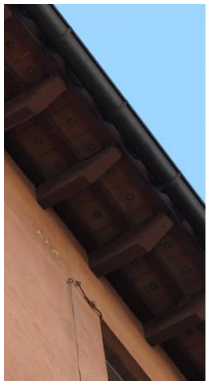

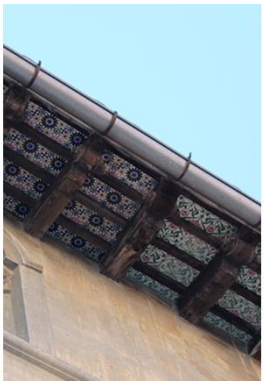

- Coberta plana o terrassa: el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

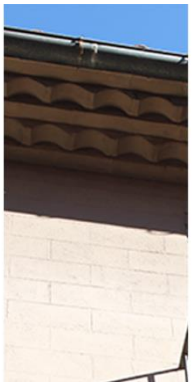
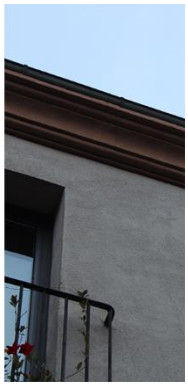
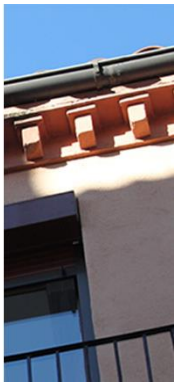

Coberta: La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta i el menys visible possible des de la via pública, amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.
El material d'acabat haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

Canals i baixants: Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zenc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. FAÇANES A CARRER:

Pla de façana: Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motllures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes: Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.

Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes:

Es mantindran tots els elements de pedra existents i el criteri jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys.
Les llindes i brancals de pedra existent s'entregaran a plom i sense que el revestiment adopti forma de dent, a no ser que es demostri que, històricament pel seu valor social de la finca o pel tipus de construcció, el retrobament amb les obertures ja era en forma de dent.
En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints: Balcons.

En cas de modificació dels existents o la incorporació de nous balcons, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

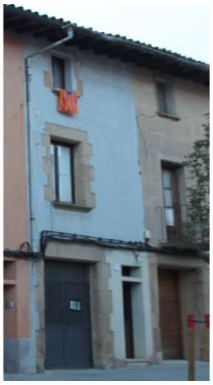

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - Pedra. Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior (peces o mosaic ceràmic) i la pròpia estructura.
  - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negre imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples.
Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Es podrà utilitzar perfileria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safrejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre.
Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.
En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni

Sòcol:

Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana.
El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).
La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.
Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

5. INTERIORS:

Elements comuns: Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials: Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICONAL

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Com en la resta dels casos, es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- Façana carrer: És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- Façana interior: És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dóna més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa els acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.
Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

a. Parcel·la < 4,80m. Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
b. 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
c. Parcel·la ≥8m. Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.

- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec aconrnisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.

Coberta: La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front.
A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.
El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.

Canals i baixants: Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

Pla de façana: Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motllures.
Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació, a excepció de les últimes plantes que compleixen la galeria porticada.

Material de façanes: El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes: Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i els balcons de planta primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints:
Balcons. La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura.
- La llosana podrà ser de materials que varïin la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - Pedra. Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior i la pròpia estructura.
  - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motllures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes: Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.

Fusteria i persianes: Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons.
Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.
En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars: Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.

Sòcol: En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.
El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).
Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

B. OPCIÓ ALTRES ARQUITECTURES:

Pautes a seguir: Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

CREIXEMENT ITINERANT C 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL: Subcodi: **ZA94**

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer Sant Francesc:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades.

Descripció específica: El carrer de Sant Francesc forma part de la xarxa bàsica de camins que van estructurar la formació de la ciutat de Vic. El carrer que segueix el traçat de la via romana d'accés a la ciutat des de migdia, com demostra la presència de la necròpolis de Can Colomer Munmany, via que perdura durant l'Edat Mitjana i, segons alguns autors, caldria relacionar-la amb la "strata francisca" dels documents. Carrer contemporani que comunica la ciutat antiga a través del Pont de Queralt. Les restes arqueològiques es troben en força mal estat de preservació tot i que es documenten diversos edificis singulars a tot el carrer. Al segle XIII hi ha documentat el Convent dels Framenors que no ha estat localitzat. Del 1225 al 1570 l'ocupen els dominics fins al 1654 que s'enderroca com tots els edificis fora muralles. Aquest raval fou el primer en desenvolupar-se al llarg del camí de Barcelona, que començava a la sortida del portal de Queralt, ja construït al segle XI. Aquest raval e va consolidar al 1206 per la construcció de l'església de Sant Bartomeu, situada al prinicpi del carrer tocant al pont, en l'edifici on més antigament s'acolliren lleprosos i per la fundació al 1217 de l'hospital de Sant Bartomeu o d'en Cloquer (impulsat per Arnau de Cloquer). Més endavant l'hospital es consolidaria al costat de la capella de Sant Jaume dels Malalts. En aquest indret on hi hauria l'hospital de Sant Bartomeu es documenta també la troballa d'enterraments i material arqueològic, en el decurs de la construcció de l'adoberia del Sr, Fargas. El 1279 els framenors, orde fundada per Sant Francesc, deixen una capella prop del raval de Santa Eulàlia per construir al carrer de Sant Francesc un convent on també més tard construirien una església. El 1570 els franciscans abandonaren la ciutat i s'instal·laren al monestir de Sant Tomàs de Riudeperes. L'edifici fou ocupat pels Dominics fins el 1654. L'any 1274 Jaume I ordenà la construcció d'un nou accés a la ciutat pel carrer de Sant Pere, desviant l'accés principal. L'església que els framenors havien començat al carrer de Sant Francesc es va acabar amb les almoines i deixes testamentàries

dels fidels, sobretot dels que es feien enterrar al costat del convent que es desenvolupà al costat del claustre i que s'edificà al 1317. La nau de l'església anava precedida per un pòrtic i flanquejada per un campanar, que es construí al 1344. A mitjan segle XV a Vic apareixen capelles als portals de la ciutat, gairebé totes elles dedicades a imatges de la mare de Déu, i en el cas de l'entrada del pont del carre de Sant Francesc hi havia la capella dedicada a la Mare de Déu de la visitació. Al segle XVI es produïren brots de pesta, anomenada morbo i es construí el segon circuit emmurallat per prevenir la ciutat. Tots els ravals tenien les portes d'entrada l'exterior, una de les quals situada prop del portal del pont de Queralt. El 1654 durant la Guerra dels Segadors, Joan d'Austria convertí la ciutat en plaça fortificada i ordenà l'arrasament dels seus ravals comportant la desaparició de l'església i convent de Sant Francesc. El 1838 s'enderrocà l'antic hospital de Sant Bartomeu o d'en Cloquer i el 1848 es va construir l'església del Roser al carrer de Sant Francesc. Poc després al 1863 un forta inundació provocà l'enderrocament de molts edificis d'aquest carrer. Ja al segle XX s'hi va establir l'empresa Colomer Munmany. El projecte de remodelació i modernització de les infraestructures bàsiques del carrer realitzat al 1992 per Imma Mestres i Josep Pujades van implicar un rebaix del subsòl va fer necessària la intervenció degut a la riquesa històrica del carrer i especialment per la seva tradicional relació amb la via romana d'entrada a la ciutat d'Auso. Als anys 1907-1909 hi ha documentada una primera pavimentació del carrer que havia malmès les estructures anteriors. El paviment de llambordes es va construir després de la guerra civil de 1936-1939. Els mateixos veïns recorden que amb anterioritat a les dates el carrer era de terra batuda. Els rebaixos posaren de manifest una antiga xarxa de clavegueram construïda a mitjans segle XX feta de maó massís i coberta de pedra que hauria arrasat possibles nivells anteriors. De fet els nivells geològics apareixien a uns 40cm. del paviment de llambordes format primer per argiles, graves i finalment les margues. En la intervenció a Can Colomer Munmany al 2005, en l'anomenat sector D que es troba proper al torrent de Sant Jaume, àrea on també es documentaren enterraments romans fa molts anys, concretament al llarg de carrer de la Mare de Déu de la Guia. A nivell morfològic el carrer és un exemple i model del creixement lineal al pla especial de protecció del patrimoni Arquitectònic tant per seguir un camí antic de traçat espontani com per les edificacions existents.

Cronologia específica: Romà, medieval i modern

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

Romà

Última actualització: Desembre de 2017

Modern

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

AAVV. (1907). Gazeta Montañesa n.26 (30.11.1907).
AAVV. (1909). Gazeta Montañesa (18.11.1909).
CRUELLS, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
MESTRES, I. (1992). Informe del seguiment arqueològic al Carrer de Sant Francesc. Vic. Informe Inèdit.
MOLAS, MD. (1982). Els Ausetans i la ciutat d'Ausa.
PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa: 22.

Intervenció arqueològica realitzada al 1992 per I. Mestres Santacreu. Anteriors obres al carrer els anys 1907 i 1909

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer Manlleu:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades

Descripció específica: A partir del segle XIV i durant els segles següents es formaren també, al llarg dels camins rals que conduïen a les portes de la ciutat, els carrers i els ravals de Sant Pere, de Manlleu, de Gurb i els inicis de la Calla, entorn de l'hospital de Sant Bartomeu, a l'altra banda del pont romànic de Queralt. Carrer central i emblemàtic de la ciutat, el carrer de Manlleu era un dels camins d'entrada i de sortida del nucli emmurallat de Vic. El camí de Manlleu va entrar dins la muralla sanitària, al segle XVII, amb l'objectiu de posar fi a la pesta que s'estenia ràpidament per les ciutats i pobles. A l'alçada de la ronda Camprodon, s'hi van construir dues torres que tancaven la ciutat. En aquesta època, on ara hi ha el col·legi de Sant Miquel dels Sants, s'hi van edificar el convent i l'església de Sant Josep, dels frares carmelitans descalços, i es va obrir el carrer Nou, cap a llevant. Llavors era un carrer de portals grans, sense comerç, on hi havia traginers, basters i ferrers. El 1772 s'enderrocà el portal de Manlleu, al capdavall del carrer Estret, i, per tant, quedà unit emblemàticament al centre històric. El camí de Manlleu havia deixat pas al carrer de Manlleu, però encara era de terra batuda. L'any 1817 es va decidir empedrar-lo. Segons explica Josep M. Solà i Sala, en un article a l'Ausona l'any 1991, en aquest carrer hi va néixer el pa de pessic a mitjan segle XIX. En Josep Català, forner que vivia al número 16 del carrer de Manlleu, inventà el pa de pessic, després de buscar diferents fórmules per trobar un aliment que afinés el bec dels seus canaris i que els suavitzés la ploma. La construcció del cementiri actual l'any 1834 va propiciar l'obertura del carrer de Manlleu cap a l'altra banda, el que avui és el carrer Pla de Balenyà. L'any 1876 el col·legi Sant Miquel dels Sants es traslladà al convent de Sant Josep. El 1895 va arribar l'electricitat al carrer, el mateix any en el qual es va recobrir de llambordes. Al segle XX aquest carrer es transformà en artesanal, ja que hi havia nombrosos fusters, teixidors, fabricants de cordes, un guanter, un fabricant de sèmoles, un fabricant de mitges i sobretot bracers (jornalers).

Cronologia específica: Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

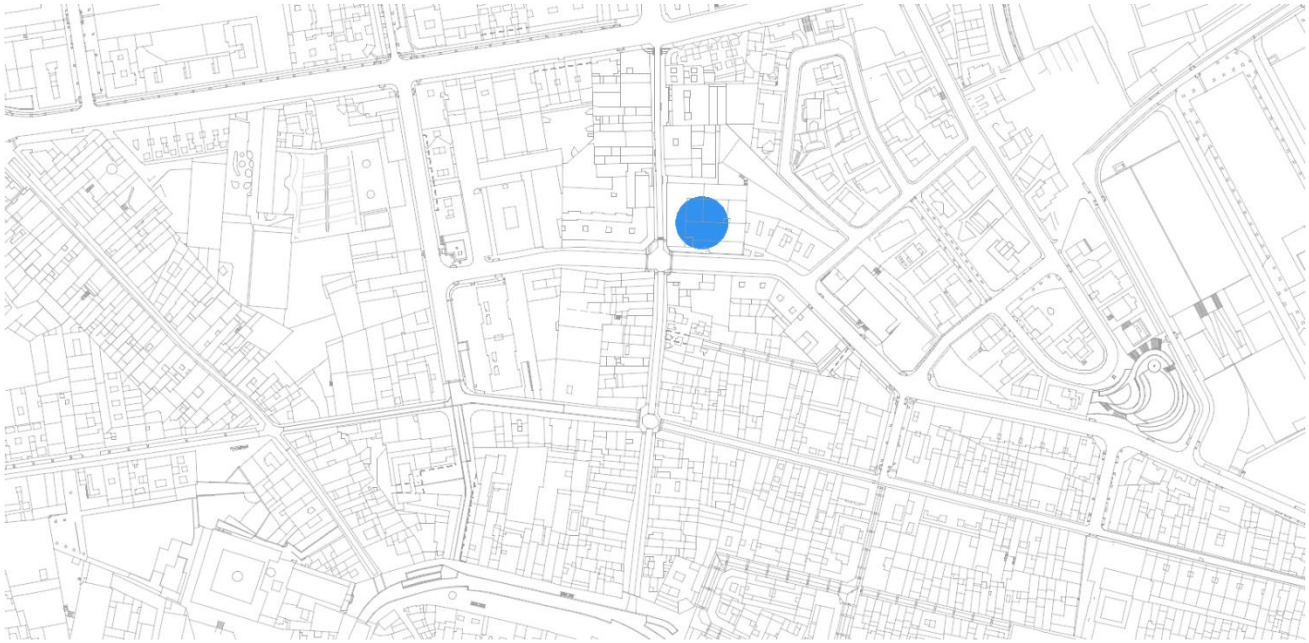

Medieval

Última actualització: Desembre de 2017

Modern

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLS, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer Sant Pere:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Traçat camí públic fora muralla, diverses pavimentacions. Relacionat amb Hortes de Letrans i Església dels Trinitaris
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé:	privada (ecl. i particular) i pública
Descripció específica:	A partir del segle XIV i durant els segles següents es formaren també, al llarg dels camins rals que conduïen a les portes de la ciutat, els carrers i els ravals de Sant Pere, de Manlleu, de Gurb i els inicis de la Calla, entorn de l'hospital de Sant Bartomeu, a l'altra banda del pont romànic de Queralt. Es tracta d'un carrer medieval fora muralla crescut com a resultat de la construcció del Pont del Remei. Constituïa una nova via d'accés a la ciutat per la banda de migdia i donava al Portal de Malloles. Segons la documentació, al carrer de Sant Pere s'hi establí l'orde de la Mercè a la seva arribada a Vic el 1235 abans de traslladar-se a les Hortes de Letrans. D'aquest edifici no se'n sap res. Després de 1630 s'hi construí una església dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, que depenia del monestir.
Cronologia específica:	Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

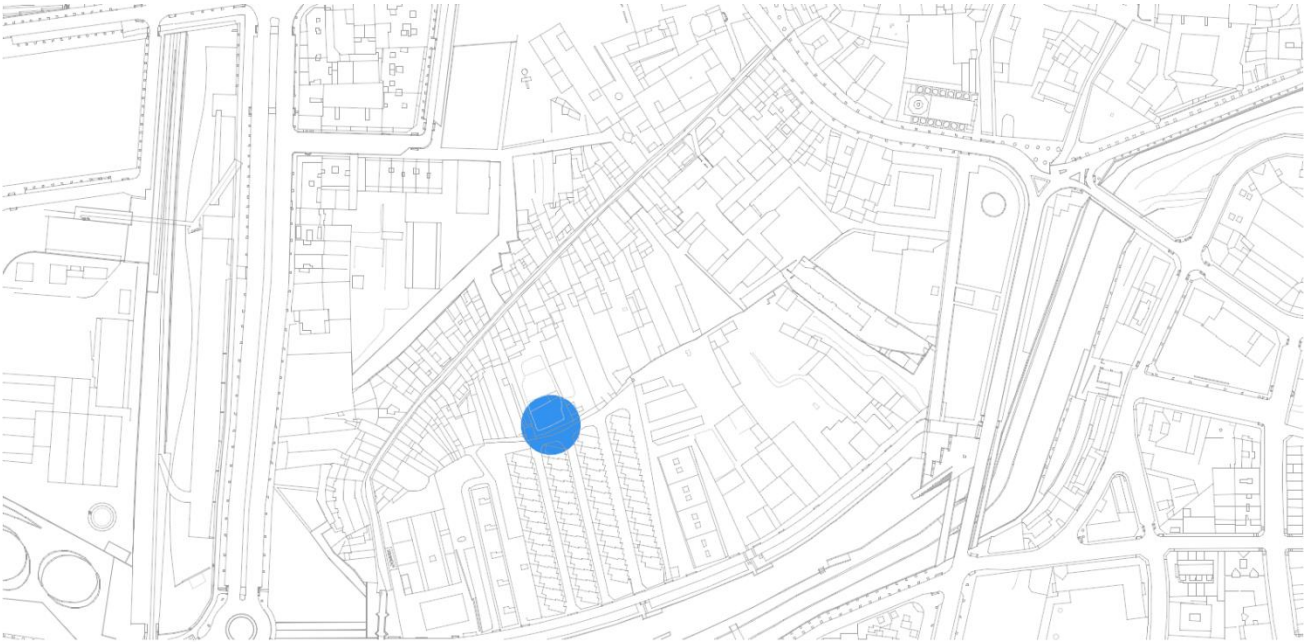

Medieval

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLS, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.
PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa: 25.
Intervenció arqueològica realitzada al 1992 per I. Mestres Santacreu. Anteriors obres al carrer els anys 1907 i 1909. (i 1993?)

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer de Gurb:

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades.
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé:	privada (ecl. i particular) i pública
Descripció específica:	A partir del segle XIV i durant els segles següents es formaren també, al llarg dels camins rals que conduïen a les portes de la ciutat, els carrers i els ravals de Sant Pere, de Manlleu, de Gurb i els inicis de la Calla, entorn de l'hospital de Sant Bartomeu, a l'altra banda del pont romànic de Queralt. La instal·lació del convent del Carme i de la seva Parròquia, l'arribada constant de nouvinguts i l'expansió urbanística, la menestralia medieval i l'especialització comercial, són aspectes que han configurat l'ocupació humana a peu d'un camí ral convertit en carrer.
Cronologia específica:	Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Regulació:	Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.
Criteris d'intervenció:	Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLS, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.
ROVIRA, J. (2001). El Carrer de Gurb. Un barri emblemàtic de Vic.

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

Carrer de Santa Joaquima Vedruna

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Material arqueològic format per un capitell visigòtic. S'ha conservat la notícia escrita d'aquesta troballa però es desconeix la ubicació exacta de la peça.
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé:	privada
Descripció específica:	En un dels habitatges oberts al carrer Santa Joaquima de Vedruna van aparèixer les restes escultòriques d'un capitell que podria estar relacionat amb la possible necròpolis romana/paleocristiana (potser martirial) de la zona adjacent a la capella de Santa Eulàlia.
Cronologia específica:	Visigiot

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Regulació:	Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.
Criteris d'intervenció:	Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

ALMAGRO, M.; SERRA RAFOLS, J.C.; COLOMINAS, J. (1945). Carta Arqueológica de España (Barcelona). Madrid: 221-224.
PUJADES, J.; ROCAFIGUERA, M.; SUBIRANAS, C. (1992). Pla Arqueologia Urbana de Vic. Fitxa: 46.

2. Modificació de la Fitxa *D 000 001. Eixample Morató* del Catàleg de béns protegits

Es modifica la fitxa D 000 001, del Conjunt històric urbanístic de l'Eixample Morató, que passa a tenir el següent redactat:

Denominació: **EIXAMPLE MORATÓ**

Codi de classificació: **D 000 001**

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	Eixample Morató	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X=438494 Y=4642357	Plànol:	O-09.9
Altres noms:	Eixample del Pla dels Caputxins o les Coromines dels Màrtirs	Superfície:	58.742m²
Núm. plantes.	Varis	Sostre teòric:	PB+3 i PB+4 (plaça dels Sants Màrtirs)

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Conjunt històric urbanístic
Categoria:	BCIL
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent:	POUM
Classificació:	SUC (urbà consolidat)
Qualificació:	R2d

CONTEXT URBÀ:

Creixement en Eixample: Eixample Morató: Creixement produït al s. XVIII i XIX projectat pels germans Morató i que va ocupar l'espai buit existent entre els carrers itinerants consolidats del c/ Manlleu i el c/ de Sta. Joaquima. Les alineacions segueixen traçats en línia recta, amb edificacions entre mitgeres, i amb la introducció de les cases de pisos (habitatges plurifamiliar).

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

EIXAMPLE MORATÓ D 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT: Subcodi: C 04

Estil:	Barroc	Ús originari:	Varis
Època:	s. XVIII-XIX	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XIX-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars i plurifamiliars
Autor/arquitecte:	Germans Morató (*Josep Morató*)	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

Aquest conjunt respon a un projecte d'urbanització de tot l'espai comprès entre el carrer Manlleu i el carrer Santa Joaquima de Vedruna. I del que quedava emmarcat pel convent de Santa Clara, pel traçat del carrer Nou, l'Església de Sant Àngel Custodi, l'Església de Santa Eulàlia i la Casa Misericòrdia, i algunes cases de la banda de baix del Passeig que ja s'havien començat a construir.

Les característiques originals d'aquests eixample són parcel·lacions normalment de façanes de 4,5m, amb edificacions de planta baixa i dos pisos. La façana tenia proporcions verticals igual que les seves obertures que es solien disposar sobre un sol eix de composició, en el que es situava el portal principal a planta baixa, una finestra o balcó a la planta pis, i finalment una finestra més petita a la planta segona. La coberta era inclinada a dues aigües amb barbacana de colls de fusta i baixants vistos.

La edificació paulatina d'aquests terrenys, juntament amb l'eufòria que estava vivint la ciutat, fa que s'introdueixin modificacions sobre aquestes característiques inicials, més pròpies dels creixements itinerants. Aquestes incorporacions són les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) que tenien una parcel·lació més grossa, i també la intervenció dels mestres d'obres, arquitectes i artesans que dotava de característiques diferents la façana, amb simetries, textures, acabats i baranes o balcons més rics, abandonant la humilitat i la austeritat original.

L'altre característica és la transformació de cada finca, introduint nous pisos, amb galeries refoses, o modificacions arrel d'ordenances temporals que no acceptaven les barbacanes i que donen lloc a tota la ciutat les cornises treballades de pedra i els terrats.

És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins el segles XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	1590	Es col·loca la primera pedra del convent de Santa Clara.
	1608	Van arribar els Caputxins, als quals va lliurar a la ciutat l'església de Sant Àngel Custodi, que aviat els hi va quedar petita i en van realitzar una altra de més gran, inaugurada el 12 d'octubre de 1610.
	1636	La fundació del convent de monges carmelitanes descalces es va instal·lar a l'era de Santa Eulàlia, prop del portal i fora dels murs, arrel d'una disposició testamentària del 29 d'abril de 1636 de la Senyora Pradell.
	1647	Es va intentar establir un convent de monges caputxines, però malgrat els esforços no va sorgir.
	1692	Es construeix de nou l'església de Santa Eulàlia, enderrocada amb motiu de les fortificacions, però desplaçada del lloc original al que avui ocupa l'església de l'Escorial.
	1693	Es declara edificable l'espai entre les esglésies del Carme i Santa Clara.
	1696	Sembla l'artista Joan Francesc Morató és l'encarregat de traçar el carrer Nou des del mig del carrer Manlleu fins al dels Caputxins.
	1727	Es compren els terrenys per edificar la Casa Misericòrdia. Es construeixen casa i capella, junt a un hort murat de tàpia, i es donen al Bisbat el 1929.
	1734	Es preveu la formació de la Plaça amb nom de Sants Màrtirs, a raó d'ocupar les Coromines que en deien dels Màrtirs. També aparegueren en aquestes dates el Carrer del Trinquet, en el lloc on hi va haver el Trinquet o Joc de Pilota, el de la Fusina, també el de Sant Sebastià, seguit del carrer Sant Antoni.

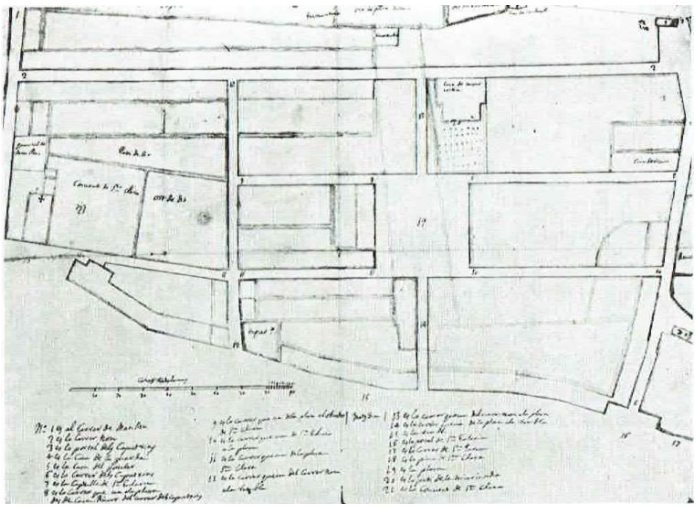

Font llibre La ciutat de Vic i la seva història. E. Junyent

	A la plaça dels Sants Màrtirs s'hi destina el Mercat dels Porcs que es feia setmanalment el dissabte, que era molt concorregut per la Plana i fora de la plana. I que va ocupar aquest lloc fins el 1959 que amb la pesta porcina es va prohibir la celebració.
1752	Es destina a l'edificació del Pla de Caputxins o del Morató.
1936	S'enderroca el convent de Santa Clara i s'urbanitza amb l'allargament del carrer Sant Antoni.

Context històric de la ciutat:

Després de la Guerra dels Segadors, va venir la represa de la vitalitat ciutadana i es va tornar a la reconstrucció dels ravals, i es va estudiar la urbanització de la gran extensió de terreny entre el carrer Manlleu i dels Caputxins, però la Guerra de Successió ve estroncar el desenvolupament d'aquest sector. No va ser fins a mitjans del s.XVIII que es va fer el traçat definitiu a mà de l'arquitecte Josep Morató.

Valor sociocultural:

El desenvolupament urbanístic d'aquest eixample es troba immers dins un aire renovador de la ciutat, que es caracteritza per una època d'eufòria econòmica i d'expansió demogràfica, comercial i industrial (bàsicament tèxtil). I el que resultarà l'època de gran esplendor de la ciutat.

El Mercat dels Porcs va donar al barri una força molt gran, ja que passaven més de 2000 caps de bestiar, va acabar generant una raça vigatana, i del que es parla el 1913, com el mercat porcí més important d'Espanya.

Font foto: Arxiu Comarcal Comarcal. Autor anònim

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:

És un element generador en la formació dels orígens de la ciutat, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà, manté molts valors d'autenticitat, té un alt valor simbòlic i identitari del municipi, és testimoni de molts fets històrics i de diferents formes d'habitar.

Elements:

Veure les fitxes particulars de cada element.

EIXAMPLE MORATÓ D 000 001

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau2):

Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històrico-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc i buscant l'establiment de continuïtat amb els edificis de l'entorn mitjançant recursos arquitectònics, materials, textures i cromatismes originals.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.
Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), pedra Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat**. Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució**. Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució**. És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació**. Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica). En el cas que es permetés augmentar més d'una planta pis, caldria que totes les plantes, excepte la última, estiguessin al mateix pla de façana.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històrico-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes:

Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- Façana carrer: És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
- Façana interior: És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions:

En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.
Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició:

L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:

a. Parcel·la < 4,80m. Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
b. 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
c. Parcel·la ≥8m. Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat). Quan en el front de la parcel·la, el carrer tingui una amplada inferior a 5,20 m, l'obertura principal es podrà ampliar, fins una amplada de 2,80m, complint en tot cas les separacions mínimes a mitgera i a resta d'obertures que estableixen els apartats anteriors, sempre que es justifiqui la necessitat i que l'obertura realitzada no provoqui la desaparició d'elements amb valor artístic, arquitectònic o històric característics del conjunt. Aquesta actuació restarà limitada a una obertura per finca o per cada conjunt de finques que comparteixin nucli d'accés i comunicacions.

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

Última planta:

La última planta podrà estar formalitzada amb una galeria porticada com a interpretació de les que hi ha en els tipus tradicionals, i es podrà deslligar dels eixos compositius de la façana principal.

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: CO.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural:

Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:

El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- Coberta inclinada: el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.
  - Ràfec inclinat estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebigat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec pot anar de 60cm a 1m.
  - Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.

- Coberta plana o terrassa: el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

Coberta:

La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta o aquells que siguin el resultat de la reculada del creixement de l'última planta. El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

L'entrega a la façana d'aquestes terrasses de nova formació per la reculada de l'última planta serà:

- Quan el remat existent sigui del tipus ràfec inclinat s'haurà de mantenir la coberta inclinada tal i com es detalla en l'esquema:

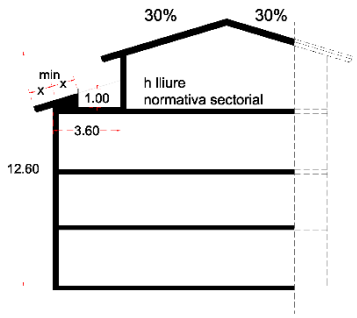

FORMALITZACIÓ AMB RÀFEC

- Quan el remat existent sigui del tipus acornisat s'acceptarà les baranes de barrots simples de forja o d'acer pintat negre mate imitant forja, com les tradicionals.

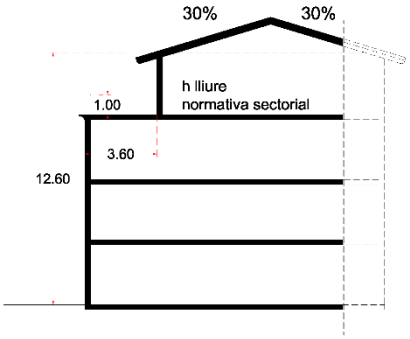

FORMALITZACIÓ AMB CORNISA

La formalització dels terrats refosos dins la pendent de la coberta ha de ser el menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.

Canals i baixants:

Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zenc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies:

El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. FAÇANES A CARRER:

Pla de façana:

Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motllures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes:

Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat

mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes:

Es mantindran tots els elements de pedra existents i el criteri jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys.
Les llindes i brancals de pedra existent s'entregaran a plom i sense que el revestiment adopti forma de dent, a no ser que es demostri que, històricament pel seu valor social de la finca o pel tipus de construcció, el retrobament amb les obertures ja era en forma de dent.
En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints:
Balcons.

En cas de modificació dels existents o la incorporació de nous balcons, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que varïin la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - <u>Pedra</u>. Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - <u>Perfils i peces ceràmiques</u>. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior (peces o mosaic ceràmic) i la pròpia estructura.
  - <u>Formigó</u>. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negre imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples.
Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Es podrà utilitzar perfilaria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safarejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre.
Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.
En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni.

Sòcol: Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana.
El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós).
La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.
Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

5. INTERIORS:

Elements comuns: Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials: Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICONAL

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Com en la resta dels casos, es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- Façana carrer: És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- Façana interior: És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dóna més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa els acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.
Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

a. Parcel·la < 4,80m. Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
b. 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
c. Parcel·la ≥8m. Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec acornisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.

Coberta: La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front.
A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sota coberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.
El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.

Canals i baixants: Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

Pla de façana: Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motllures.
Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació, a excepció de les últimes plantes que compleixen la galeria porticada.

Material de façanes: El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes:

Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra. En el cas de les plantes baixes i els balcons de planta primera, s'acceptaran els emmarcats de pedra sorrenca, similar a la pedra de Folgueroles tradicional, només dins el buit de l'obra, sense que aquest giri cap al pla de façana.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints:
Balcons.

La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 60cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura.
- La llosana podrà ser de materials que varïin la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - Pedra. Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - Perfils i peces ceràmiques. El gruix serà el mínim possible. Aquest integrarà l'acabat ceràmic superior i inferior i la pròpia estructura.
  - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motllures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons.
Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.
En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.

Sòcol:

En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.
El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós).
Només quan les plantes pis tinguin un parament amb un acabat global de façana treballat amb esgrafiats o estucats, excepcionalment, el sòcol es podrà considerar tota l'altura de la planta baixa.

B. OPCIÓ ALTRES ARQUITECTURES:

Pautes a seguir:

Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar) i pedra de Sant Vicenç (pedra natural calcària de color gris verdós), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

EIXAMPLE MORATÓ D 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL: Subcodi: ZA92

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic
Classificació:	Zones arqueològiques
Categoria:	BPU
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Obra civil, via pública i habitatges amb estructures preservades

Descripció específica: Barri conegut com Eixample Morató i format pel conjunt de la Plaça dels Màrtirs i carrers adjacents fins al carrer Manlleu. Destaca l'espai on s'ubicava l'antic convent església de Santa Clara, la Plaça de Santa Eulàlia i el carrer de la Gelada fins a Rambla del Passeig.
El topònim correspon al Pla d'urbanització de la zona de Santa Clara als Caputxins feta per Josep Morató i portada a terme a inici del segle XVIII. Aquest espai presenta evidències arqueològiques d'època romana, en la zona propera a l'Escorial i carrer de Santa Joaquima Vedruna i restes d'època medieval i moderna al conformar-se com a part del Barri de Santa Eulàlia. L'obertura del carrer del Bisbe Torras i Bages i la substitució de les cases situades a la zona de Santa Teresa va portar més tard a la urbanització del sector de llevant de la ciutat fins a enllaçar amb edificis que arriben al turó dels caputxins i a l'esplanada de Santa Clara vella.

Cronologia específica: Romà, Medieval, del segle XIII fins l'actualitat.

PLANIMETRIA ARQUEOLÒGICA

Medieval

Última actualització: Desembre de 2017

Modern

Última actualització: Desembre de 2017

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLS, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona: 375.

3. Modificació de la Fitxa *H 000 001. Centre de La Guixa* del Catàleg de béns protegits

Es modifica la fitxa H 000 001, del Conjunt històric urbanístic de l'Eixample Morató, que passa a tenir el següent redactat:

Denominació: **CENTRE DE LA GUIXA**

Codi de classificació: **H 000 001**

INFORMACIÓ GENERAL:

Localització:	Creixement històric de la Guixa	Codi Postal:	08500
Coordenades UTM:	X=438494 Y=4642357	Plànol:	O-09.9
Altres noms:	Sentfores	Superfície:	58.742m²
Núm. plantes.	Varis	Sostre teòric:	Segons normativa

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé:	Patrimoni arquitectònic
Classificació:	Conjunt històric urbanístic
Categoria:	BCIL
Nº reg/cat:	
Nivell protecció:	Ambiental
Altres proteccions:	Veure altres fitxes del catàleg

DADES URBANÍSTIQUES:

Pla vigent:	POUM
Classificació:	SUC (urbà consolidat)
Qualificació:	R2h

CONTEXT URBÀ:

Creixement lineal o itinerant: La Guixa: Prop del nucli agrupat principal, es podien originar altres petits nuclis originats per algun tipus de focus concret i relacionat amb el nucli principal a través de camins. Aquest cas és el nucli de Sentfores (la Guixa) que va ser annexat al municipi de Vic el 1932.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA:

CENTRE DE LA GUIXA H 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL CONJUNT: Subcodi: C 08

Estil:	Gòtic i Barroc	Ús originari:	Varis
Època:	s. XVII-XVIII	Tipologia de parcel·la:	Entre mitgeres
Dates de construcció:	s. XVII-XXI	Tipologia edificatòria:	Habitatges unifamiliars
Autor/arquitecte:	Arquitectura popular	Restes arqueològiques:	Existents
Mestre d'obres:	Varis	Estat de conservació:	Regular
Entorn de protecció:	Àmbit conques visuals		
Situacions de risc:	Sense risc		

DESCRIPCIÓ:

Malgrat que l'origen històric de l'assentament es troba al Castell de Sentfores, les construccions actuals del barri de la Guixa cal situar-les a un context completament diferent. És un creixement que es desenvolupa al llarg del camí ral de Vic a Santa Eulàlia de Riuprimer, a on els edificis es disposaven sobre el seu traçat amb parets mitgeres i integrant alguns dels edificis que ja s'hi trobaven. L'assentament es va consolidar amb la nova església erigida al lloc el 1865.
Les característiques d'aquest creixement són parcel·lacions normalment de façanes de 4,5m, amb edificacions de planta baixa i pis o dos pisos. La façana tenia proporcions verticals igual que les seves obertures que es solien disposar sobre un sol eix de composició, en el que es situava el portal principal a planta baixa, una finestra o balcó a la planta pis, i finalment una finestra més petita a la planta segona. La coberta era inclinada a dues aigües amb barbacana de colls de fusta i baixants vistos.
L'evolució del barri i de l'arquitectura fa que s'introdueixin modificacions sobre aquestes característiques inicials. Aquestes incorporacions són les cases de pisos (habitatge plurifamiliar) que tenien una parcel·lació més grossa, i també la intervenció dels mestres d'obres, arquitectes i artesans que dotava de característiques diferents la façana, amb simetries, textures, acabats i baranes o balcons més rics, abandonant la humilitat i la austeritat original.
És tota aquesta evolució i transformació que defineix l'estat actual. Es pot dir que fins el segles XIX i principis del XX es mantenen uns criteris d'intervenció similars i són els que es recullen en les condicions d'edificació.

DADES HISTÒRIQUES

Cronologia:	870	El castell de Sentfores com molts d'altres, va entrar a formar part de la configuració del Comtat d'Osona. Els senyors o vicaris que tingueren els castells encomanats esdevingueren els pròcers del comtat, juntament amb el vescomte. Les viles i vilatges constituïts dins el terme del castell també tenien el seu territori propi, tot que molt més reduït; al centre del qual hi havia l'habitatge del senyor.
	1150	L'església de Sant Martí de Sentfores és consagrada en substitució d'una altra consagrada des del 900.
	1343	Pere III va cedir a la ciutat dos prats a Pratnarbones entre els termes de Vic i Sentfores per tal que s'hi establís el convent de les monges clarisses.
	1368	Pere III cedeix al Bisbe el castell de Sentfores, en esmena dels danys que havia rebut l'església.
	1463	Durant la guerra dels remences, la disputa dels castells entre ells el de Sentfores, va comportar la seva destrucció. El permís per l'enderroc va ser donat pels consellers de Vic el 1462, però el remences el van ocupar, i va ser el 1463 que la Generalitat ordena l'enderroc.
	1536	Pels vols d'aquest any, el Consell de la Ciutat de Vic decideix conduir més aigua a la Ciutat que es va a buscar a la Font d'en Clarà de Sentfores
	1790	S'inicia la construcció de cases com a raval sobre el camí ral de Vic a Santa Eulàlia de Riuprimer (lloc actual), i aquest any ja hi havia 32 cases.
Context històric de la ciutat:	El que es coneix avui com el barri de la Guixa, és un creixement que es dóna al segle XIX amb ple creixement demogràfic i econòmic, on les ciutats ja no viuen emmurallades i permet un creixement més autònom respecte nuclis agrupats com pot ser Vic per la seva proximitat.	
Valor sociocultural:	Té una herència històrica de relacions i disputes continues entre el nucli de Vic i Sentfores. Al mateix temps, és un lloc que estaria relacionat amb el treball del camp	

VALORACIÓ I CATALOGACIÓ:

Valoració:	La valoració s'ha d'entendre no en relació a la ciutat de Vic, sinó com a raval autònom que és allà on es troba el seu origen. Per tant, és un element generador en la formació del desenvolupament històric, genera continuïtat en la coherència del paisatge urbà.
Elements:	Veure les fitxes particulars de cada element.

Església de Sant Martí de Sentfores. 1926. Autor: Francesc Blasi i Vallespina. Font: Fons fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya

Denominació: **CENTRE DE LA GUIXA**

Codi de classificació: **H 000 001**

CONDICIONS D'EDIFICACIÓ:

PROTECCIÓ ARQUITECTÒNICA (grau2):

Protecció arquitectònica 2 (inclòs a catàleg):

En les edificacions que tinguin aquest grau de protecció 2 és **obligatori el criteri de manteniment, conservació i restauració** i, per tant, caldrà actuar segons allò que s'especifica en l'article 308 del POUM. Les actuacions permeses es realitzaran amb l'objectiu de **recuperar el caràcter original de la finca**, d'acord amb la informació i la documentació històrica de que es disposi, mitjançant la utilització dels materials i les tècniques originals.

Qualsevol modificació caldrà justificar-la segons necessitat d'estabilitat de seguretat i/o d'ús. Si no es disposa d'informació o documentació històrica suficient, caldrà utilitzar els recursos arquitectònics, estilístics, materials, textures i color coherents formalment i històricament amb l'edifici original, prevalent aquells que, complint amb aquestes condicions, siguin presents en el mateix edifici, finca o, en darrer terme, en edificis del mateix conjunt històric o arquitectònic.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històrico-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

Dins les actuacions permeses, quan aquestes siguin d'ampliació o d'addició caldrà incorporar en el projecte un estudi de volums amb una proposta d'alternatives, justificant la que s'ha escollit. En qualsevol cas, aquest tipus d'intervencions, tot i que es puguin diferenciar del cos original, hauran de quedar integrades, incorporant el relat històric del lloc i buscant l'establiment de continuïtat amb els edificis de l'entorn mitjançant recursos arquitectònics, materials, textures i cromatismes originals.

Protecció arquitectònica 2 (no inclòs a catàleg):

En les edificacions de protecció arquitectònic (grau 2) no incloses al catàleg, i senyalitzades en el plànol de patrimoni amb una línia en façana, seguiran les condicions d'edificació del grau 1 i 2 només en el pla de façana i aquelles parts visibles des de la via pública; i respecte la resta de l'edificació seguiran el grau 3.
Al igual que els casos anteriors, quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, caldrà fer un estudi de volums de l'ampliació.

En qualsevol de les proteccions anteriors, i en el cas de les ampliacions, els únics materials de la façana que es podran quedar a la vista seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat. En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a la preexistència.

PROTECCIÓ AMBIENTAL (grau 3):

En qualsevol actuació en edificacions amb grau de protecció ambiental, prevaldrà el criteri de **manteniment, conservació i restauració**. Sota aquest criteri general també es podran incloure les següents actuacions:

- **Millora de les condicions d'habitabilitat**. Aquestes modificacions es regiran per les pautes ambientals que es llisten més endavant, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Restitució**. Aquesta intervenció es durà a terme quan algun element històric o original de la finca estigui en mal estat i es substitueix per un d'exactament igual.
- **Substitució**. És la mateixa actuació que l'anterior però el mal estat de l'element no permet saber l'estat original i tampoc es disposa d'informació o documentació històrica suficient. L'element nou haurà de seguir les pautes ambientals que es llisten a continuació, i sempre tindran en compte el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2 i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions)
- **Ampliació**. Quan el planejament permeti esgotar l'edificabilitat teòrica, en la part ampliada caldrà utilitzar les pautes ambientals del grau 4 (sense protecció específica). En el cas que es permetés augmentar més d'una planta pis, caldria que totes les plantes, excepte la última, estiguessin al mateix pla de façana.

En cas de disposar de documentació històrica que permeti tenir indicis d'elements amb valor històrico-artístic que actualment no siguin visibles, cal que es procedeixi a la realització de les cales i estudis estratigràfics suficients per tal de determinar-ne la seva existència i abast i valorar la idoneïtat d'una actuació de recuperació d'aquests elements.

En el cas, que la façana sigui recuperable es seguiran les pautes ambientals del conjunt i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i si és el parament a recuperar, s'utilitzaran els criteris definits a l'Ordenança del paisatge.

Pautes ambientals del conjunt:

1. TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes:

Es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- Façana carrer: És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc, que manté un pla de façana, que té un clar predomini del ple sobre el buit i, que segueix els criteris compositius que es defineixen en els punts de continuació.
- Façana interior: És la façana que generalment queda a l'interior d'illa o pati. I els criteris a aplicar en cas d'una intervenció global són els de grau 4.

Proporcions:

En la seva globalitat, la façana mantindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.
Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició:

L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells. Per tant, qualsevol intervenció haurà de tenir en compte els següents factors:

a. Parcel·la < 4,80m. Podrà tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
b. 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Podrà tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de pautes compositius de les façanes de la clau R2.
c. Parcel·la ≥8m. Podrà tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

La composició de la façana haurà tenir aquesta una relació directe entre la planta baixa i les plantes pis, seguint els següents criteris:

La modificació dels eixos en planta baixa estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat). Quan en el front de la parcel·la, el carrer tingui una amplada inferior a 5,20 m, l'obertura principal es podrà ampliar, fins una amplada de 2,80m, complint en tot cas les separacions mínimes a mitgera i a resta d'obertures que estableixen els apartats anteriors, sempre que es justifiqui la necessitat i que l'obertura realitzada no provoqui la desaparició d'elements amb valor artístic, arquitectònic o històric característics del conjunt. Aquesta actuació restarà limitada a una obertura per finca o per cada conjunt de finques que comparteixin nucli d'accés i comunicacions.

La modificació dels eixos de les plantes pis estarà condicionada per:

- Prevaldran les obertures existents.
- La relació global amb les obertures de la planta baixa.
- La separació mínima de 60 cm entre la mitgera i l'aresta de l'obertura si és una finestra, i 80cm si és una finestra balconera o una sortida de balcó. (fent prevaldre sempre el criteri d'alineació amb l'eix existent per sobre d'aquest)

Última planta:

La última planta podrà estar formalitzada amb una galeria porticada com a interpretació de les que hi ha en els tipus tradicionals, i es podrà deslligar dels eixos compositius de la façana principal.

[*] Veure la documentació gràfica de façanes: C.O.03 Criteris compositius

2. TIPOLOGIA ESTRUCTURAL:

Tipologia estructural:

Sempre que sigui possible, es mantindrà el criteri de màxim respecte per l'element estructural existent, no alterant la relació estructural amb l'edifici.

3. COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament:

El remat superior de l'edifici o el lloc on s'ajunta el parament vertical i la coberta estarà resolt en funció del tipus de coberta:

- Coberta inclinada: el coronament de la façana serà amb ràfec inclinat (barbacana) o amb ràfec acornisat.
  - Ràfec inclinat estarà resolt amb colls vistos de fusta. L'entrebigat dels colls podrà ser amb fusta, amb ceràmica comuna o amb mosaics, com els tipus tradicionals. La volada del ràfec d'un vol màxim de 60cm.
  - Ràfec acornisat serà una cornisa resolta amb obra ceràmica o amb elements prefabricats amb un vol no superior a 40cm, construït a la manera de cornisa com el tipus tradicionals.

- Coberta plana o terrassa: el coronament de la façana sempre serà una cornisa treballada amb forma de motllura com els tipus tradicionals. El material d'acabat sol ser de peça ceràmica cuita o elements prefabricats.

Coberta:

La coberta principal de l'edifici serà coberta inclinada, generalment a dues aigües, amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front. El material utilitzat serà teula àrab, preferentment de recuperació.

S'admetran terrats de nova formació. Tot i així, en el pla de façana del carrer, només s'admetran terrats refosos dins el pendent de la coberta o aquells que siguin el resultat de la reculada del creixement de l'última planta. El material d'acabat en qualsevol dels casos haurà de ser de peça ceràmica cuita o similar amb aspecte, color, textura, forma.

L'entrega a la façana d'aquestes terrasses de nova formació per la reculada de l'última planta serà:

- Quan el remat existent sigui del tipus ràfec inclinat s'haurà de mantenir la coberta inclinada tal i com es detalla en l'esquema:

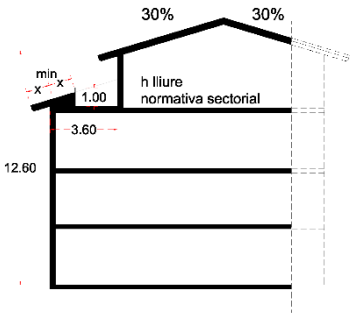

FORMALITZACIÓ AMB RÀFEC

- Quan el remat existent sigui del tipus acornisat s'acceptarà les baranes de barrots simples de forja o d'acer pintat negre mate imitant forja, com les tradicionals.

La formalització dels terrats refosos dins la pendent de la coberta ha de ser el menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada a l'última planta o sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.

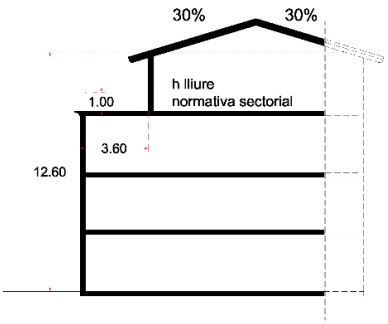

FORMALITZACIÓ AMB CORNISA

Canals i baixants: Els baixants exteriors vistos i els canals de recollida d'aigua seran de zenc o coure. Els canals vistos seran de perfil semicircular i els baixants circulars. A nivell de planta baixa, els baixants quedaran encastat a l'edifici.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

4. FAÇANES A CARRER:

Pla de façana: Les façanes a carrer mantindran la seva planeïtat i només podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motllures, independentment del sistema de coronament.

Material de façanes: Quan sigui necessari canviar o reposar el material de les façanes, aquest serà de morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes: Es mantindran tots els elements de pedra existents i el criteri jerarquia dels acabats, seguint la gradació en alçada de més a menys.
En cas d'una obertura nova, el criteri general serà que el material de façana retorni en l'interior del buit d'obra. Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints:
Balcons. En cas de modificació dels existents o la incorporació de nous balcons, aquest tindran una disposició general en relació a les façanes i a les obertures existents que seguiran sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 40cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura. Mai podrà repetir-se la mateixa volada.
- La llosana podrà ser de materials que variïn la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.

- Pedra. Només s'acceptaran pedres sorrenques similars a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar). Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
- Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm, a no ser que hi hagi una preexistència tipus motllura en el que s'hagi d'integrar, llavors s'adaptarà en aquest gruix. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes:

Si no són de recuperació, les baranes dels balcons seran de forja decorada, fossa emmotllada o d'acer amb pintura mate negre imitant forja, de tipus tradicionals de barrots simples.
Si una finestra necessita barana serà un passamà pla col·locat a la part interior del forat d'obra.

Fusteria i persianes:

Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Es podrà utilitzar perfileria d'acer o oculta només quan aquestes es col·loquin en un buit originalment "obert", tipus galeries, porxos, safrejos... i es vulgui mantenir l'essència de la imatge original.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals, de dues fulles, similars a les tradicionals. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons. Sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes, excepte quan el gruix d'obra sigui superior als 45cm, que en aquest cas es podrà col·locar al centre.
Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.
En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars:

Sempre que hi hagi algun element singular a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements singulars que es consideren són: baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements de penjar cortines, cartells, fornícules, cornises, ràfecs, cornises de mitja canya o elements treballats, esgrafiats puntuals, inscripcions, dates, elements d'il·luminació, xemeneies industrials o altres. Estan senyalitzats amb un punt al plànol de Patrimoni.

Sòcol: Com a criteri general, davant qualsevol modificació del sòcol, aquest haurà de ser de 70-90cm, considerant que aquest no és un element aïllat i per tant haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana.
El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).
La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.

5. INTERIORS:

Elements comuns: Sempre que sigui possible, s'haurà de mantenir la coherència de l'espai, els materials, cromatismes i formalització arquitectònica en els espais comuns, nuclis de comunicacions, patis comunitaris.

Elements patrimonials: Sempre que sigui possible, s'hauran de mantenir els elements que tinguin un valor patrimonials de sostres, paviments, pintures, fusteries, serralleries o altres.

SENSE UNA PROTECCIÓ ESPECÍFICA (grau 4 o sense grau)

Les edificacions sense una protecció específica seran aquelles de **nova construcció** o totes aquelles **ampliacions definides en el grau 3** i que, per formar part d'un conjunt històric, hauran de quedar integrades dins la coherència del paisatge urbà donant continuïtat a les finques i elements originals.

Per tant, qualsevol actuació global de la finca estarà sotmesa a l'aplicació de les **condicions de conjunt** que es defineixen a continuació i les relacions que estableixen entre els diferents elements (quadre: Regulació d'intervencions) i a nivell d'acabats dels paraments de la façana es seguiran els criteris que estableix l'Ordenança del paisatge.

En canvi, quan es produeixi una modificació puntual d'un element repetitiu dins la mateixa façana, aquest haurà de mantenir la coherència de la resta dels elements de la finca encara que no es compleixin les condicions de conjunt.

Les actuacions es poden regular mitjançant les dues opcions que s'exposen a continuació.

Condicions de conjunt:

A. OPCIÓ ARQUITECTURA TRADICONAL

A.1 TIPOLOGIA I COMPOSICIÓ DE FAÇANES:

Tipologia de façanes: Com en la resta dels casos, es diferencien dos tipus de façana, la de carrer i la interior.

- Façana carrer: És la façana que històricament dóna a un espai públic sigui carrer, plaça o parc i segueix els criteris compositius i pla de façana que es defineixen en els punts posteriors.
- Façana interior: És la façana que històricament queda a l'interior d'illa i que ha estat configurada per diferents modificacions en el temps sense seguir un pla de façana. En aquesta tipologia hi trobem, galeries, tribunes, grans balcons refosos, galeries porticades... és per això que en aquesta tipologia de façanes, es dóna més llibertat compositiva sempre que segueixin les tipus tradicional. Pel que fa els acabats, balcons, baranes i elements es seguirà el que s'estableix en la façana de carrer.

Proporcions: En la seva globalitat, la façana tindrà un clar domini del ple sobre el buit (amb un mínim de ple del 60%). La proporció global serà vertical a l'igual que les seves obertures, que mantindran una relació entre de 1 a 1,6 fins 1 a 2 per les finestres, i entre 1 a 2,5 fins 1 a 3 pels balcons.
Les obertures i balcons s'agruparan en eixos de composició verticals i disminuiran la seva dimensió i proporció a mesura que s'incrementen pisos.

Eixos de composició: L'amplada de la parcel·la condicionarà el nombre d'eixos i la relació entre ells:

a. Parcel·la < 4,80m. Ha de tenir màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.
b. 4,80 ≥ Parcel·la < 8m. Ha de tenir màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de criteris compositius de les façanes de la clau R2.

c. Parcel·la ≥8m. Ha de tenir un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.

S'entén que la composició de la façana consta del conjunt de la planta baixa i plantes pis, així doncs, ha de respondre a una coherència global.

Els eixos en planta baixa estaran condicionats per:

- La relació global amb les obertures de les plantes pis.
- La separació entre les obertures serà com a mínim de 40cm.
- La separació mínima de 50 cm entre l'aresta de l'obertura i la mitgera.
- L'amplada màxima de la obertura principal serà de 2,50m. (justificant la seva necessitat)

A.2 COBERTES I CORONAMENTS:

Sistema de coronament: El coronament de la façana es pot solucionar, tal com es feia històricament, amb ràfec aconrnisat o amb ràfec inclinat (barbacana) i preferentment serà amb colls vistos de fusta.

Coberta: La coberta principal de l'edifici ha de ser coberta inclinada amb el carener paral·lel al carrer a on es fa front.
A nivell de coberta, i en el pla de façana interior s'admeten terrats sense restriccions. En canvi, en el pla de façana del carrer només s'admetran els terrats refosos dins la pendent de la coberta, al menys visible possible des de la via pública i amb un a superfície màxima descoberta de 12m² per habitatge o activitat projectada al sotacoberta. En cas de més d'un terrat en una coberta, aquests seran preferentment agrupats.
El material d'acabat de qualsevol d'aquests terrats ha de ser de peça ceràmica cuita o similar.

Canals i baixants: Els baixants que quedin vistos seran semicirculars i a nivell de planta baixa quedaran encastats a l'edifici. Les canals de recollida d'aigua seran semicirculars. El material tan de baixants com de canals serà de zenc o coure.

Xemeneies: El tram exterior vist haurà de tenir el mateix acabat que la façana o similar, o metàl·lic no brillant pintat color forja i amb traçat simple. El barret podrà ser metàl·lic pintat imitació forja o d'obra amb rajols ceràmics semblant a les tradicionals.

A.3 FAÇANES A CARRER:

Pla de façana: Les façanes a carrer hauran de ser planes i podran sobresortir 15cm del pla de façana amb petits elements a la manera de motllures. Queden prohibides les terrasses incorporades a la façana que siguin refoses a l'edificació.

Material de façanes: El material principal de façana haurà de ser morter de calç: estuc (llis, volum, punxó), esgrafiats, arrebossat amb veladura.
Queda prohibit qualsevol tipus d'aplacat en el pla de façana ja sigui de pedra natural com artificial, com també utilitzar l'obra vista com a material principal d'acabat, els elements sintètics, plàstics i pintura plàstica, materials brillants i de colors vius.
Les pintures seran de naturalesa no filmògena i transpirable, com són les de tipus mineral (silicat de potassa o calç) i les que en un futur es puguin desenvolupar. Sempre seran pintures d'acabat mat i textura llisa. En la tècnica de pintat prevaldran les veladures i patinats per sobre de planes i opaques.

Brancals i llindes: Com a criteri general, el material de façana caldrà que retorni en l'interior del buit d'obra.
Si forma part de la composició general de l'acabat de façana es podran incorporar relleus, estucats, esgrafiats i altres elements en els brancals i llindes, disminuint els detalls a mesura que s'augmenten les plantes.

Cossos sortints:
Balcons. La disposició general dels balcons en relació a les façanes i a les obertures seguirà sempre els models tipològics tradicionals.

- Volada màxima 40cm en planta primera. Disminuirà la seva volada en altura.
- La llosana podrà ser de materials que varïin la textura o el cromatisme en relació als acabats generals de façana.
  - Pedra. Quan el material sigui de pedra es respectarà el gruix tradicional, i el perímetre sempre disminuirà el gruix amb refosos. No es podrà col·locar paviment ceràmic a sobre.
  - Formigó. No es podrà fer llosana de formigó com a continuació del forjat. La llosana tindrà un gruix màxim de 15cm i s'haurà de treballar el cantell amb motllures. Es treballarà l'acabat seguint el cromatisme i textura semblant a la pedra de Folgueroles. En general el

mateix formigó farà d'acabat superior del balcó. Excepcionalment es podrà col·locar un paviment de pedra sorrenca que s'integrarà a la motllura del balcó.

Baranes: Les baranes dels balcons seran de les tradicionals de barrots amb pintura mate imitant forja.

Fusteria i persianes: Les fusteries, persianes i porticons hauran de ser de fusta massissa o laminada amb pintures no brillants o lassurs amb etiqueta ecològica europea. En cap cas, ni en fusteria ni en persianes, es podrà deixar la fusta vista sense tractar i el cromatisme a utilitzar serà l'indicat a l'ordenança del paisatge.
Les fusteries hauran de seguir el criteri de proporcions verticals similars a les tradicionals i sempre estaran col·locades enrassades a la cara interior de les façanes. En el cas de les balconeres, hauran de tenir un sòcol opac a la part inferior i podran incorporar quarterons.
Les persianes exteriors hauran de ser únicament de corda, a excepció del primer pis que també podran ser de persianes de llibret. Estaran col·locades a l'interior del forat arquitectònic, just després de la fusteria. Quan les persianes de llibret siguin corredisses, aquestes hauran de quedar integrades dins el gruix de la paret.
En planta baixa, les persianes o les portes de garatge seran opaques i de fusta, i en el cas del locals comercials podran ser metàl·liques no brillants amb configuració oberta, tipus petxina, barreta o similar, a excepció dels 60-90cm inferiors, que ha de ser opac.

Elements singulars: Sempre que hi hagi algun element singular històric a la façana caldrà mantenir-lo o reposar-lo. Els elements que es poden considerar singular són: Elements originals de pedra, baranes de ferro complexa, de fusta o fosa, corrioles, elements de manyeria, elements per penjar cortines, cartells, fornícules, cornises o elements treballats, inscripcions, dates, elements d'il·luminació o d'altres.

Sòcol: En cas que es proposi un sòcol, aquest tindrà una altura de 70-90cm i haurà de tenir una relació i integrar-se a la resta de la façana. La relació del sòcol amb el parament caldrà trobar-lo en el quadre de relacions adjunt.
El material que es podrà utilitzar és morter de calç o pedra, similar amb cromatisme i textura a la pedra de Folgueroles tradicional. (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar).

B. <u>OPCIÓ ALTRES ARQUITECTURES:</u>

Pautes a seguir: Quan la proposta d'actuació no s'ajusti a l'arquitectura tradicional del conjunt caldrà justificar la seva integració mitjançant les següents pautes:

- La nova edificació s'ha d'integrar, respectar i mantenir l'harmonia del conjunt. Ha de contextualitzar-se en el lloc on es troba.
- Els materials principals a utilitzar a façana seran: calç, fusta, pedra sorrenca similar a la pedra de Folgueroles tradicional (pedra sorrenca quarsítica color beix, tipus Vinaixa, Floresta, Juneda o Verdú i similar), formigó texturitzat i maó manual. En cap cas, aquests materials seran utilitzats com a aplacat.
- Les fusteries seran de fusta massissa o laminada i les baranes dels balcons de barrots simples.
- La coberta ha de ser inclinada amb les condicions de l'opció d'arquitectura tradicional, exceptuant la materialitat del ràfec.
- En el cas de remuntes es podrà utilitzar un material que es trobi a les preexistències.

CENTRE DE LA GUIXA H 000 001

DESCRIPCIÓ ESPECÍFICA DEL SUBSÒL: Subcodi: **ZA93**

ÀREA D'EXPECTATIVA ARQUEOLÒGICA: Protecció àmbit 1

CATALOGACIÓ:

Tipus de bé: Patrimoni arqueològic-paleontològic-arquitectònic

Classificació: Zones arqueològiques
Categoria: BPU
Nº reg/cat:
Nivell protecció: Varis segons elements

DESCRIPCIÓ:

Descripció de bé: Espais d'hàbitat i via pública associada al pas d'un camí ral

Descripció específica: Concentració humana del municipi de Vic, situat a la vall del riu Mèder, que al 1932 fou fusionat amb Vic. Aquest nucli de poblament el conforma el poble de Sentfores, dit popularment la Guixa La parròquia primitiva (Sant Martí de Sentfores) es troba a l'extrem de ponent del terme, actualment abandonada, fou consagrada el 1150 en substitució d'una altra més antiga, segurament emplaçada al mateix lloc i consagrada el 900. El municipi comprenia la parròquia de Sant Martí de Sentfores i l'antiga parròquia i després sufragània de Sant Joan de Riuprimer o del Galí. Les dues entitats històriques de l'antic municipi s'estenien per les valls de les rieres de Riuprimer i de Sant Joan, aquesta dita primitivament de *Rivo Meritabile,* d'on sembla que deriva el nom de Mèder que pren el riu que neix de la fusió d'ambdues. El sector de Sentfores se centrava primitivament en el castell de Sentfores. En canvi, la primitiva parròquia de Sant Martí se situà en un turó a l'extrem oest del terme, gairebé a tocar del límit de Santa

Eulàlia de Riuprimer. Aquesta situació anòmala ha de correspondre a les divisions feudals originades al llarg dels segles X i XI, quan es van estructurar les jurisdiccions dels castells de Torroella, a Santa Eulàlia de Riuprimer, i el de Sentfores. De fet, ambdós termes junt amb el de Muntanyola formen un apèndix al sector de la serra de Ponent, limitant amb la Tallada i a la Miranda. Zona que tenia una important plana agrícola i amb importats recursos hídrics, com ho demostra la construcció de la presa del Marquès. Tenia també un notable territori on entre altres destaquen els masos Casals, Salou, la Miranda i Sobrebosc, si bé sotmesos a la parroquialitat de Muntanyola.
La formació del raval que constitueix la població actual coneguda també com la Guixa, s'hi erigí una nova església (1865-78), motivà l'abandonament de l'antiga parròquia de Sentfores. L'establiment es realitzà durant el segle XVIII al llarg del camí ral de Vic a Santa Eulàlia de Riuprimer. El 1790 tenia només unes 32 cases, i el 1850 n'hi havia 57. La seva creixença relativa es va produir, però, el darrer quart del segle XIX, cosa que fou causa de la construcció d'una església al barri, entre el 1865 i el 1878. Més concretament El 25 de març de 1865 es col·locà la primera pedra a l'església i el dia 3 de desembre de 1878 el bisbe de Vic la va beneir. Un cop inaugurada la nova església s'hi traslladaren tots els elements de l'antiga, la de Sant Martí, aquests però es van perdre durant la guerra civil espanyola. Aquest nucli ha crescut englobant alguns dels masos de l'entorn.

Cronologia específica: Medieval, modern fins l'actualitat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS:

Regulació: Zona de protecció arqueològica. Subsòl i entorn. Qualsevol tipus d'obra o actuació que afecti al subsòl- o estructures antigues- comportarà la realització d'una intervenció arqueològica d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya

Criteris d'intervenció: Mantenir el volum i materials de les estructures arqueològiques conservades i treballar per la preservació dels valors culturals, patrimonials i històrics del bé.

Informació complementària:

CRUELLS, W.; MOLAS, MD.; OLLICH, I. (1985). Programa PRAV. Inèdit.
JUNYENT, E. (1976). La ciutat de Vic i la seva història. Barcelona.

4. Modificació del Plànol *CO.03. Criteris compositius* del Catàleg de béns protegits

Es modifica el plànol CO.03. Criteris compositius, del Catàleg de béns protegits del municipi, que s'incorpora a continuació:

GRAU DE PROTECCIÓ 3

Parcel·la < 4,80m	4,80 ≥ Parcel·la < 8m	Parcel·la > 8m
Tindrà màxim 1 eix de composició de manera que es mostri una asimetria en la façana seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga	Tindrà màxim 2 eixos de composició, dels quals un tindrà el caràcter de principal i l'altre de secundari, de manera que es mostri una asimetria en façana, seguint el que estableix el plànol de tipologia repetitiva de la ciutat antiga	Tindrà un mínim de 2 eixos i per cada 2,5m d'augment de façana es podrà afegir un nou eix. Dels quals hi haurà eixos principals i secundaris i podran mostrar una simetria.
Transformació planta baixa	Transformació planta baixa	Transformació planta baixa
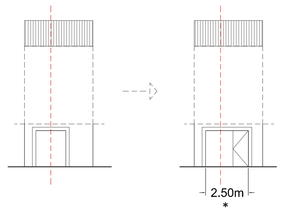	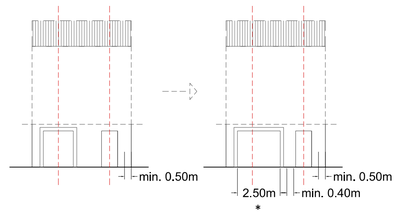	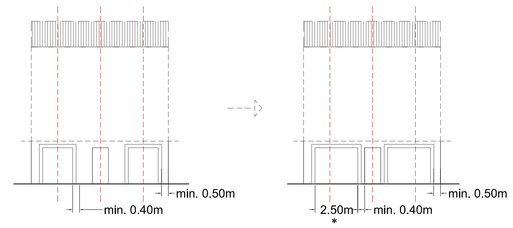
Transformació buits arquitectònics	Transformació buits arquitectònics	Transformació buits arquitectònics
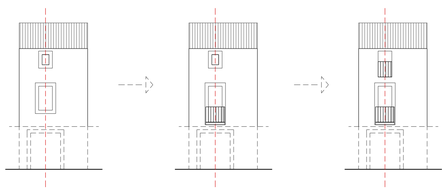	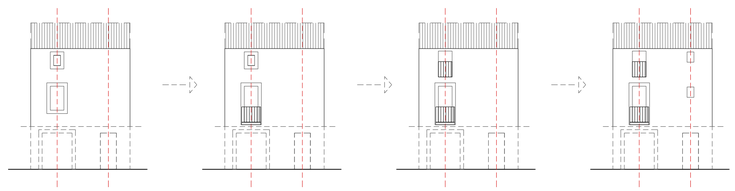	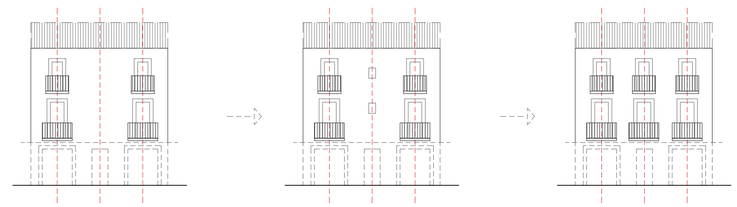

Sostre edificable màxim de parcel·la (teòric): En general, la parcel·la tindrà un sostre edificable màxim teòric, indicat en els plànols d'ordenació, que es troba regulat en cada subzona. Aquest sostre es col·locarà prioritàriament en l'edificació principal però en alguns casos quan l'estudi històrico-arquitectònic determini una solució diferent que s'adapti millor a l'entorn es podrà col·locar com una edificació independent seguint les tipologies tradicionals. Seguirà la tramitació establerta en l'***Article 312. Tramitació de les sol·licituds d'actuació o intervenció sobre elements o àmbits de protecció*** i els paràmetres definits en l'***Article 311. Condicions específiques dels elements catalogats***.

[*] Es pot assolir l'ample màxim de 2,50m quan es justifiqui la seva necessitat (entrada de vehicles) . En els casos que així ho determini la fitxa del conjunt, es podrà assolir l'ample màxim de 2,80m